

תענית פרק ג' משנה ח'

על כל צרה – על כל מקרה וצרה
שלא תבא על הציבור – שבא חס ושלום על הציבור
מתריעין עליה – מתענים ותוקעם בשופרות
חוץ מרב גשמים – חוץ מירידת הרבה גשמים [שאין כבר צורך בהם והם טורח
לאדם וסובלים מהם, היות והם ברכה וטובה לאדם ולא מתפללים שיפסק דבר טוב]
מעשה – מעשה שהיה
שאמרו לו – באו ואמרו לו
לחוני המעגל – לתנא חוני המעגל
התפלל – התפלל
שירדו גשמים – שירדו גשמים [היתה שנת בצורת ובאו להתפלל עליהם שירד
גשם]
אמר להם – ענה להם [התנא חוני המעגל למבקשים]
צאו והכניסו – לכו ותכניסו לבתיכם [מהחצרות לבתים]
תנורי – התנורים
פסחים – שצולים בהם קרבן פסח
שלא ימוקו – שלא יתמססו בגשמים [היות ושל חרס היו ובטוח היה שאחרי תפילה
שלו ירדו הגשמים]
התפלל – התפלל התנא חוני המעגל [שירדו גשמים]
ולא ירדו גשמים – ועדיין לא ירדו גשמים
מה עשה – מה עשה
עג עוגה – עשה עיגול [בקרקע]
ועמד בתוכה – ועמד בתוך העיגול
ואמר לפניו – ואמר לפני הקב"ה
רבוננו של עולם – מלך העולם
בניך – הבנים שלך
שמו פניהם עלי – סמכו על התפילה שלי [שירדו גשמים]
שאני – היות ואני
כבן בית לפניך – אהוב לפניך כבן בית

ה-משך - תענית פרק ג' משנה ח'

נשבע אני – אני נשבע
בשמך הגדול – בשם שלך הגדול
שאיני זו מכאן – שאני לא זו מהעיגול
עד שתרחם – עד שאתה תרחם [וירדו גשמים]
על בניך – על הבנים שלך
התחילו גשמים – התחילו הגשמים
מנטפין – מטפטפין מעט מעט
אמר – אמר חוני המעגל
לא כך שאלתי – לא כך בקשתי [לא כאלו גשמים בקשתי שירדו]
אלא – אלא
גשמי – גשמים
בורות – שממלאים בורות [של מים]
שיחין ומערות – ושל שיחין ומערות [כאלו גשמים אני רוצה שירדו]
התחילו לירד – התחילו לרדת גשמים
בזעף – בחזקה [וגשמים אלו מועילים אבל לא לצמחים]
אמר – אמר חוני המעגל
לא כך שאלתי – לא כך בקשתי
אלא גשמי רצון – אלא גשמים של רצון
ברכה ונדבה – של ברכה ובנדבה
ירדו – התחילו לרדת גשמים
כתקונן – כהרגלם
עד שיצאו ישראל – עד שאנשי ישראל יצאו
מירושלים – מבתיהם שבירושלים [כי ירושלים היתה מוצפת במי הגשמים]
להר הבית – להר הבית [שהוא המקום הכי גבוה שבירושלים]
מפני הגשמים – בגלל הגשמים המרובים]
באו ואמרו לו – באו ואמרו לחוני המעגל
כשם שהתפללת – כמו שהתפללת
עליהם – על הגשמים
שירדו – שירדו
כך התפלל – כך תתפלל

-המשך- תענית פרק ג' משנה ח'

שילכו להן – שיפסקו הגשמים

אמר להם – אמר חוני המעגל להם

צאו וראו – צאו ותראו

אם נמחית – אם התכסתה

אבן הטועים – אבן שטוענים שם [אבן גבוהה מאוד היתה בירושלים שכל מי שהיה מוצא מציאה היה עומד ומכריז "מציאה מצאתי" ובאים בעליה ונותנים סימנים ונוטלים, והאבן הזאת היתה נקראת אבן הטועים, ואמר חוני המעגל בדרך גוזמא שהרי כל זמן שלא נמחתה אבן זו עדיין לא יתפלל שיפסקו הגשמים, והרי לא שייך שהגשמים יכסו אבן זו ולכן באמת לא יתפלל שיפסקו הגשמים שהם רב טובה ואין מתפללין על רב טובה שיפסקו]

שלח לו – שלח לו [לחוני המעגל]

שמעון בן שטח – שמעון בן שטח

אלמלא חוני אתה – אם לא היית חוני המעגל [כזה אדם גדול ואהוב לפני ה']

גוזרני – הייתי גוזר

עליך נדוי – עליך להיות מנודה [שהטחת דברים כלפי שמים ואמרת לך כך שאלתי כמה פעמים]

אבל מה אעשה לך – אבל מה אני אעשה לך

שאתה מתחטא – שאתה מתחנן

לפני המקום – אצל הקב"ה

ועושה לך רצונך – ועושה לך את מבוקשך

כבן – כמו בן

שהוא מתחטא – שהוא מתחנן

על אביו – אצל אביו

ועושה לו רצונו – ואבא עושה לבן רצונו

ועליך הכתוב אומר – ועליך אפשר לומר את הפסוק

ישמח אביך – ישמח אביך

ואמך – וגם אמך

ותגל – וישמחו מאד

יולדתך – מי שילדו אותך